

MEM-262 Παραμετρική Στατιστική

Τμήμα Μαθηματικών και Εφ. Μαθηματικών, Πανεπιστήμιο Κρήτη

Διδάσκων : Κώστας Σμαραγδάκης

Διάλεξη 13 : 12-11-2020

$$X \sim \text{InvGamma}(\alpha, \beta), \quad \alpha > 0, \beta > 0$$

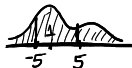
$$f(x; \alpha, \beta) = \frac{\beta^\alpha}{\Gamma(\alpha)} x^{-(\alpha+1)} e^{-\beta/x}, \quad x > 0$$

- ▶ Εάν $X \sim \text{Gamma}(\alpha, \beta)$ τότε $1/X \sim \text{InvGamma}(\alpha, \beta)$ ¹
- ▶ Μας είναι σημαντική γιατί αποτελεί συζυγή εκ των προτέρων κατανομή για την $\mathcal{N}(\mu, \theta)$ όπου το μ είναι γνωστό.
- ▶ Συγκεκριμένα εάν $X_1, X_2, \dots, X_n$, *i.i.d* με $X_j|\theta \sim \mathcal{N}(\mu, \theta)$ και $\theta \sim \text{InvGamma}(\alpha, \beta)$ τότε

$$\theta|\mathbf{X} = \mathbf{x} \sim \text{InvGamma}(\mathbf{a} + n/2, \beta + \sum_{j=1}^n (x_j - \mu)^2/2)$$

Gibbs Sampler

Παρατηρήσεις $X_1, X_2, \dots, X_n$ της X

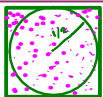
Εφαρμογή : $X|\theta_1, \theta_2 \sim \mathcal{N}(\theta_1, \theta_2)$ με $\theta_1 \sim \mathcal{N}(\mu_0, \sigma_0^2)$ και $\theta_2 \sim \text{InvGamma}(\alpha, \beta)$

- ▶ Θέλουμε να προσδιορίσουμε την εκ των υστέρων κατανομή του $\theta = (\theta_1, \theta_2)^T$ έχοντας n παρατηρήσεις της X .
- ▶ Δηλαδή θέλουμε να προσδιορίσουμε την $\pi(\theta|\mathbf{X} = \mathbf{x}) = \pi(\theta_1, \theta_2|\mathbf{x})$.
- ▶ Στη συνέχεια μπορούμε να υπολογίσουμε για παράδειγμα τη πιθανότητα $P(\theta_1 \in (-1, 1), \theta_2 \in (1, 2)|\mathbf{x})$ ως:

$$P(\theta_1 \in (-1, 1), \theta_2 \in (1, 2)|\mathbf{x}) = \int_{-1}^1 \int_1^2 \pi(\theta_1, \theta_2|\mathbf{x}) d\theta_1 d\theta_2$$

Γενική περίπτωση : $\underline{\theta} = (\theta_1, \theta_2, \dots, \theta_d)^T \in \mathbb{R}^d$

- ▶ Όμως δεν είναι απλός ο προσδιορισμός της $\pi(\theta|\mathbf{X})$ και στη πραγματικότητα τις περισσότερες φορές δεν γίνεται !!

$$E = 1 \text{ m}^2$$

$$E_k = \pi \left(\frac{1}{2}\right)^2 = \frac{\pi}{4}$$

$$B \quad B_k$$

$$\left| \frac{\pi}{4} \approx \frac{B_k}{B} \Leftrightarrow \pi \approx 4 \frac{B_k}{B} \right.$$

Εφαρμογή : $X|\theta_1, \theta_2 \sim \mathcal{N}(\theta_1, \theta_2)$ με $\theta_1 \sim \mathcal{N}(\mu_0, \sigma_0^2)$ και $\theta_2 \sim \text{InvGamma}(\alpha, \beta)$

- ▶ Γνωρίζουμε το $\pi(\theta_1|\mathbf{x})$ εάν θ_2 είναι γνωστό. $\left. \begin{array}{l} x|\theta_1 \sim \mathcal{N}(\theta_1, \sigma^2) \\ \theta_1 \sim \mathcal{N}(\mu_0, \sigma_0^2) \end{array} \right\} \xrightarrow{x} \theta_1|x \sim \mathcal{N}(\mu', (\sigma_0')^2)$
- ▶ Γνωρίζουμε επίσης το $\pi(\theta_2|\mathbf{x})$ εάν θ_1 είναι γνωστό. $\left. \begin{array}{l} x|\theta_2 \sim \mathcal{N}(\mu, \theta_2) \\ \theta_2 \sim \text{InvGamma}(\alpha, \beta) \end{array} \right\} \xrightarrow{x} \theta_2|x \sim \text{InvGamma}(\alpha', \beta')$
- ▶ Δεν γνωρίζουμε όμως την $\pi(\theta_1, \theta_2|\mathbf{x})$ που μας ενδιαφέρει πραγματικά.
- ▶ Αντί να εκτιμήσουμε την $\pi(\theta_1, \theta_2|\mathbf{x})$ το οποίο προϋποθέτει υπολογισμό της σταθεράς κανονικοποίησης, θα δημιουργήσουμε ένα μεγάλο δείγμα από αυτήν (πχ 10000 σημεία).
- ▶ Από αυτά τα σημεία θα μπορούμε υπολογιστικά να προσεγγίσουμε τη τιμή της πιθανότητας όποιου ενδεχόμενο μας ενδιαφέρει.

Gibbs Sampler

Θέλουμε να παράξουμε $Q \stackrel{1000}{=}$ παρατηρήσεις από την απο κοινού εκ των υστέρων κατανομή των θ_1, θ_2 .

1. Επιλέγουμε τυχαίες τιμές για τις δύο παραμέτρους $\theta_1^{(0)}, \theta_2^{(0)}$.

2. Θέτουμε $j = 1$.

3. Παράγουμε μια τυχαία τιμή $\theta_1^{(j)}$ από τη $\pi(\theta_1 | \theta_2^{(j-1)}, \mathbf{x})$.

4. Παράγουμε μια τυχαία τιμή $\theta_2^{(j)}$ από τη $\pi(\theta_2 | \theta_1^{(j)}, \mathbf{x})$.

5. Εάν το $j > k \stackrel{100}{=}$ αποθηκεύουμε το διάνυσμα $\theta^{(j)} = (\theta_1^{(j)}, \theta_2^{(j)})^T$.

6. Εάν $j < Q + k$ αυξάνουμε το j κατά μία μονάδα και επιστρέφουμε στο βήμα 3.

Ο ίδιος αλγόριθμος ακολουθείται για $\theta = (\theta_1, \theta_2, \dots, \theta_d)^T \in \mathbb{R}^d$

► Παράγουμε τυχαία τιμή $\theta_k^{(j)}$ από την $\pi(\theta_k | \theta_1^{(j)}, \dots, \theta_{k-1}^{(j)}, \theta_{k+1}^{(j-1)}, \dots, \theta_d^{(j-1)}, \mathbf{x})$

$$\theta^{(j)} = (\theta_1^{(j)}, \theta_2^{(j)}, \dots, \theta_d^{(j)})^T, \quad j > k$$

$$\left. \begin{array}{l} \theta_1^{(j)} \\ \theta_2^{(j)} \end{array} \right\} \rightarrow (\theta_1^{(j)}, \theta_2^{(j)}) \quad \left| \begin{array}{l} \theta_1^{(j)} \pi(\theta_1 | \theta_2^{(j-1)}, \mathbf{x}) \\ \theta_2^{(j)} \pi(\theta_2 | \theta_1^{(j)}, \mathbf{x}) \end{array} \right.$$

Gibbs Sampler

Εφαρμογή : $X|\theta_1, \theta_2 \in \mathcal{N}(\theta_1, \theta_2)$ με $\theta_1 \sim \mathcal{N}(\mu_0, \sigma_0^2)$ και $\theta_2 \sim \text{InvGamma}(\alpha, \beta)$

Πιθανοφάνεια	εκ των προτέρων	εκ των υστέρων
$\mathcal{N}(\theta, \sigma^2)$	$\mathcal{N}(\mu_0, \sigma_0^2)$	$\mathcal{N}\left(\left(\frac{1}{\sigma_0^2} + \frac{n}{\sigma^2}\right)^{-1}\left(\frac{\mu_0}{\sigma_0^2} + \frac{n\bar{x}_n}{\sigma^2}\right), \left(\frac{1}{\sigma_0^2} + \frac{n}{\sigma^2}\right)^{-1}\right)$
$\mathcal{N}(\mu, \theta)$	$\text{InvGamma}(\alpha, \beta)$	$\text{InvGamma}(\mathbf{a} + n/2, \beta + \sum_{j=1}^n (x_j - \mu)^2/2)$

$$f(x, y) = f(x|y)f(y)$$

$$\begin{aligned} \pi(\theta_1, \theta_2 | \underline{x}) &= \pi(\theta_1 | \theta_2, \underline{x}) \pi(\theta_2 | \underline{x}) = \frac{\pi(\theta_1 | \theta_2, \underline{x})}{1} = \frac{\pi(\theta_1 | \theta_2, \underline{x})}{\int_{\mathbb{R}} \frac{\pi(\theta_1 | \underline{x})}{\pi(\theta_2 | \underline{x})} d\theta_1} = \frac{\pi(\theta_1 | \theta_2, \underline{x})}{\int_{\mathbb{R}} \frac{\pi(\theta_1 | \theta_2, \underline{x})}{\pi(\theta_2 | \theta_1, \underline{x})} d\theta_1} \\ \pi(\theta_1, \theta_2 | \underline{x}) &= \pi(\theta_2 | \theta_1, \underline{x}) \pi(\theta_1 | \underline{x}) \\ &= \frac{\pi(\theta_2 | \theta_1, \underline{x})}{\int_{\mathbb{R}} \frac{\pi(\theta_2 | \theta_1, \underline{x})}{\pi(\theta_1 | \theta_2, \underline{x})} d\theta_2} \end{aligned}$$